

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se
u.uh.remissvar@regeringskansliet.se
anders.borgstrom@regeringskansliet.se

**Remissvar gällande departementspromemorian Bättre
möjligheter till studiestöd för personer som tvingats
lämna Ukraina**
(U2025/01519)

Migrationsverket välkomnar förslaget.

Migrationsverket anser dock att förslaget bör kompletteras med ett krav om att aktuell personkrets som ska ges rätt till studiehjälp och studiemedel även ska vara folkbokförd i Sverige. Migrationsverket förordar därför att förslaget ska förtydligas så att personkretsen omfattar personer som tvingats lämna Ukraina och som omfattas av massflyktsdirektivet samt *är folkbokförda i Sverige^[1]* ska ges rätt till studiehjälp och studiemedel.

Folkbokföring är en registrering av grundläggande personuppgifter och bosättning i Sverige. Det är en central del av samhällsstrukturen och avgör bland annat var man ska betala skatt, var man har rösträtt och rätt till bidrag. En korrekt folkbokföring är viktig för att samhället ska kunna planera och tillhandahålla välfärdstjänster.

Enligt promemorians förslag ska rätten till studiestöd bara gälla personer med tillräcklig anknytning till Sverige, varför den enligt förslaget inte kommer att gälla under de första tolv månaderna av uppehållstillståndets sammanlagda giltighetstid.

En person som har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd, eller uppehållstillstånd efter tillfälligt skydd, enligt 21 kap. 2, 3, 4 eller 6 § utlänningslagen (2005:716) ska folkbokföras i Sverige efter de första tolv månadernas uppehållstillstånd om de har för avsikt att fortsätta leva i Sverige (5 § lag (2024:691) om folkbokföring av utlänningar med tillfälligt skydd i vissa fall). De personer som omfattas den föreslagna rätten till studiestöd ska ha

^[1] Istället för förslagets ordalydelse: *har tillräcklig anknytning till Sverige (minst tolv månaders uppehållstillstånd)*.

tillräcklig anknytning till Sverige och är därför också skyldiga att folkbokföra sig i landet.

För det fall kravet på folkbokföring inte efterlevs av berörda personer, kan förslaget om rätt till studiestöd få konsekvenser för såväl personerna som omfattas av förslaget som för samhället i övrigt. För Migrationsverket handlar konsekvenserna om merarbete för myndigheten och för personerna som omfattas av förslaget om otydlighet och oförutsägbarhet i fråga om ersättningar från staten.

Av de 63 000 personer som har haft uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet i minst tolv månader är det 29 200 individer (47 %) som ännu inte har folkbokfört sig. De omfattas därmed av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA). Det innebär att de under vissa omständigheter kan ha rätt till diverse bidrag och ersättningar samt till boende. Om personer som omfattas av LMA beviljas studiestöd, kommer Migrationsverkets verksamhet påverkas på så vis att myndigheten behöver göra mer omfattande utredningar gällande exempelvis dagersättning och logiersättning.

När Migrationsverket bedömer om logiersättning ska tas ut för den som har egna medel och bor kvar på Migrationsverkets boende eller i kommunens KBU/KBM-boende¹ ska inkomster i form av t.ex. studiemedel beaktas. Värt att lyfta är även att de kommuner som tagit emot ensamkommande barn som även har folkbokfört sig har rätt till en dygnsschablon av Migrationsverket om 750 kronor i enlighet med 30 § nyersättningsförordningen (SFS 2010:1122).

Förutom ovan nämnda kommentar anser Migrationsverket att förslaget kommer att innebära att viss omarbetning krävs av IT-systemen för att säkerställa korrekt informationsmängd. Migrationsverket överför idag information till CSN och om förslagen genomförs kommer den personkrets som inkluderas av Migrationsverkets uppgiftsskyldighet behöva att ses över.

Detta yttrande har beslutats av undertecknad generaldirektör efter föredragning av verksjuristen Johanna Erlandsson och Niclas Fältsjö. I den slutliga handläggningen har även rättschefen Carl Bexelius, ställföreträdande avdelningschef Åsa Nyblom och tillförordnad enhetschef för rättsenheten Elisabeth Lundin deltagit.

Maria Mindhammar
Generaldirektör

¹ Personer som redan vistas i en kommun p.g.a. anvisning i enlighet med 3 § första stycket lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA).